

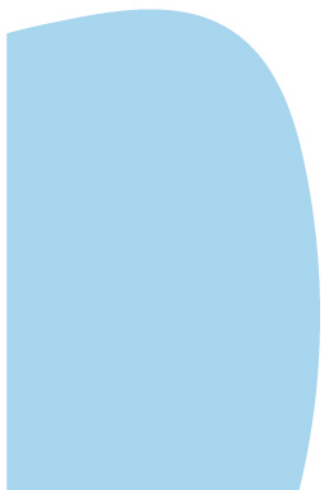

Stavanger
kommune

Orientering om byggeprosjektet, mål, krav og organisering

391444821 Domkirken 2025

Byggforvaltning, 02.05.2021

Sted og prosess	Direktør - Bymiljø og utbygging / Byggherre - Maldokumenter / Gr. 3 - Om prosjektet, krav og organisering	Dokumentkategori	Byggherremal
Gyldighetsområde	Gjelder for bymiljø og utbygging	Siste revisjonsdato	
		Dokumentansvarlig	Alle, Kristin Jensen

Innhold

1	ORIENTERING OM BYGGEPROSJEKTET	3
1.1	Bakgrunn	3
1.2	Prosjektets mål	3
1.3	Planlagte tiltak i 2021/22.....	4
1.4	Tomtesituasjon	4
1.5	Miljø- og energikonsept	4
1.6	Entreprenørmodell og entreprisplan	4
1.7	Kostnader	4
2	BYGGHERRENS OG PROSJEKTETS ORGANISERING	5
2.1	Byggherre - Utvalg for miljø og utbygging (UMU).....	6
2.2	Prosjekteier.....	6
2.3	Prosjektleder.....	6
2.3.1	Fullmakt	6
2.4	Byggeier og premissgivere	6
2.5	Prosjekteringsgruppen	6
2.5.1	Prosjektets prosjekteringsgruppe (PRG)	7
2.6	Prosjekteringsgruppeleder (PGL).....	7
2.7	Ansvarlig søker.....	7
2.8	Byggeleder	7
2.8.1	Fullmakter	7
2.9	Koordinatorer (BHF §13).....	8
2.9.1	SHA-koordinator i prosjekteringsfasen (KP)	8
2.9.2	SHA-koordinator i utførelsesfasen (KU)	8
2.10	Byggefase	8
3	EVALUERING	8

Sted og prosess	Direktør - Bymiljø og utbygging / Byggherre - Maldokumenter / Gr. 3 - Om prosjektet, krav og organisering	Dokumentkategori	Byggherremal
Gyldighetsområde	Gjelder for bymiljø og utbygging	Siste revisjonsdato	
		Dokumentansvarlig	Alle, Kristin Jensen

1 Orientering om byggeprosjektet

1.1 Bakgrunn

Stavanger Domkirke er en veldig godt bevart katedral bygget rundt 1125. Katedralen er bygd i både romansk og gotisk stil og er et kulturminne av høy verdi. Stavanger kirkelige fellesråd eier bygget og har ansvar for det løpende vedlikeholdet. Stavanger kommune ved Stavanger eiendom har tidligere hatt ansvar for større vedlikeholdsarbeider.

Med tanke på Domkirkens og byens 900 års jubileet har Stavanger kommune fått oppdrag til å gjennomføre en helhetlig og grundig restaurering som sikrer bygget i et hundreårs perspektiv.

Stavanger Domkirke er automatisk fredet iht. Lov om kulturminner § 4 a) og må anses som nasjonalt enestående - ikke bare på grunn av alderen sin, men også fordi Stavanger Domkirke har vært i bruk (tilnærmet) sammenhengende i snart 900 år. Automatisk fredning er den strengeste kategorien for vern av bygg og innebærer at alle forandringer krever godkjenning fra Riksantikvaren.

Kirken brukes som menighetskirke og er med tiden blitt en turistattraksjon, konsert-arena mm. De nye bruksområdene har medført andre krav til bygget og til tekniske installasjoner. Stavanger Domkirkens bygningsmessige tilstand er generelt god, men kirken har samtidig et reelt restaureringsbehov. Både utvendig og innvendig ser vi tydelige tegn på klimapåvirkninger og følgene av tidligere utførte restaureringer.

1.2 Prosjektets mål

Stavanger kommune har utarbeidet en prosjektplan for kirken basert på en restaureringsplan (Arkitektkontoret Schjelderup & Gram 2013) som inneholder en grundig tilstandsanalyse og forslag til konserverende tiltak.

I det følgende er det listet opp de viktigste tiltakene som er medtatt i prosjektplanen:

- Klebersteinsarbeider, omfang cirka kr 50 mill.
omfatter både konservering og utskifting
- Murverksarbeider (bl.a. re-fuging og evt. pussing av fasadene),
omfang cirka kr 10 mill.
- Takarbeider, omfang cirka kr 5,6 mill.
- Tekniske installasjoner, samlet alle fag, omfang cirka kr 19 mill.
- Inventar, omfang cirka kr 24 mill.

(Alle tallene er inkl. mva.)

For alle arbeidene i prosjektet gjelder det at det skal bevares mest mulig av byggets autenticitet. Det gjelder for vurdering av utskiftninger, materialvalg, håndverks-teknikker etc. Prosjektet gjennomføres med delte, byggherrestyrte entrepriser.

Arkitektkontoret Schjelderup & Gram er restaureringsarkitektene i prosjektet og har utarbeidet beskrivelse for arbeidene. Oppdragsgiveren vil også bruke ARK til å følge opp utførelsen og kontrakten.

1.3 Planlagte tiltak i stengingsperioden 2020-2023

Det gjennomføres arkeologiske undersøkelser, krypkjelleren fylles opp med masser og nytt dekke støpes. Innvendig skal det legges nytt gulv og veggene renskes, det gjennomføre konserverende tiltak ved klebersteinsdetaljene. Det settes opp tak-over-tak stillas til gjennomføring av takarbeidene. Montering av nye tekniske installasjoner begynnes i slutten av 2021. Tekniske installasjoner omfatter bl.a. nye elektroinstallasjoner, nytt ventilasjonsanlegg, og nytt sprinkleranlegg. Sceneteknisk utstyr vil monteres i siste fasen av stengingsperioden, begynnende i 2023.

1.4 Tomtesituasjon

Stavanger domkirke ligger i bysentrum. Domkirkeplassen og parken rundt domkirken er hyppig trafikkert av både syklistene og fotgjengere. Entreprenørene må ta hensyn til beliggenheten spesielt ved leveranser til byggeplassen. Parken samt trærne er fredet og skader skal ikke forekomme.

1.5 Miljø- og energikonsept

Stavanger kommunes Klima- og miljøplan 2018 – 2030 skal legges til grunn for prosjekteringsarbeidet.

Stavanger kommune legger stor vekt på en miljøvennlig oppføring og drift av sine bygg og byggeplasser.

1.6 Entreprisemodell og entrepriseplan

Prosjektet skal gjennomføres i delte entrepriser med totalt 23 entrepriser. Oversikt over entrepriseinndeling engasjerte entreprenører fremkommer av PA-boken.

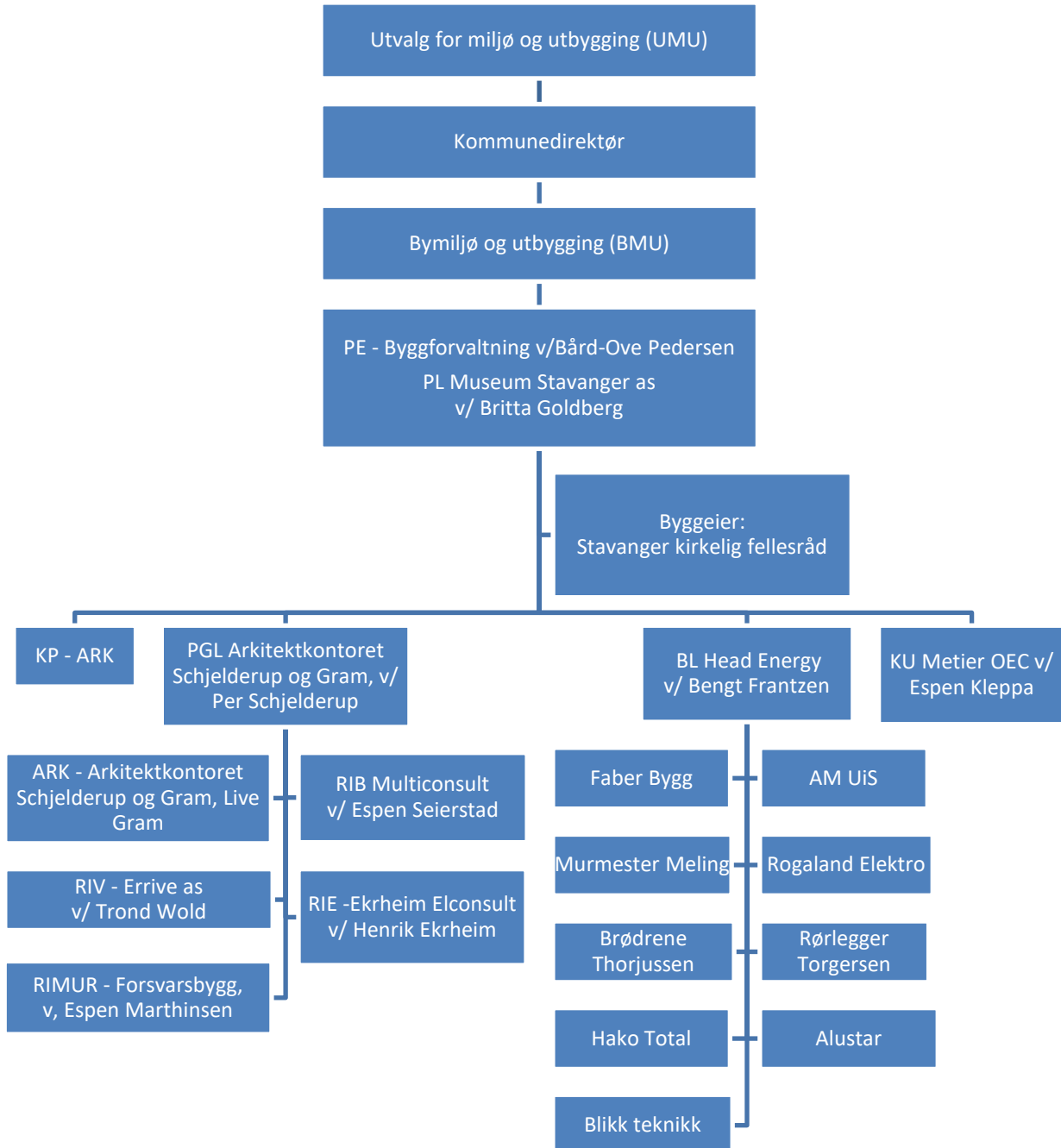
1.7 Kostnader

Stavanger Formannskapet har bevilget en totalsum for restaurering og konservering av kirken på 321,6 mill. kr fram til 2025. Stavanger Kommune skal innarbeide årlige bevilgninger i kommende handlings- og økonomiplaner. For 2021 er det tatt med kr 80 mill.

2 Byggherrens og prosjektets organisering

Stavanger kommune v/ kommunalstyret for miljø og utbygging (UMU), er tiltakshaver i henhold til kommunens byggeinstruks.

Organisasjonskart delte entrepriser per april 2021:

Sted og prosess	Direktør - Bymiljø og utbygging / Byggherre - Maldokumenter / Gr. 3 - Om prosjektet, krav og organisering	Dokumentkategori	Byggherremal
Gyldighetsområde	Gjelder for bymiljø og utbygging	Siste revisjonsdato	
		Dokumentansvarlig	Alle, Kristin Jensen

2.1 Byggherre - Utvalg for miljø og utbygging (UMU)

Utvalg for miljø og utbygging er Stavanger kommunes faste byggekomité og leder prosjektet i henhold til byggeinstruksen.

Utvalg for miljø og utbygging oppretter prosjektgruppen som består av prosjektlederen (som er sekretær for gruppen), byggeier, planleggerne samt representant fra brukerne.

Utvalget godkjenner videre organisering av prosjektets gjennomføring.

2.2 Prosjekteier

Prosjekteier (PE) har det overordnede ansvaret for gjennomføringen av prosjektet. Prosjekteiers rolle er å sikre at prosjektet gjennom hele prosjektperioden er fokusert på å nå målene og levere et resultat iht. bestillingen.

2.3 Prosjektleder

Prosjektleder (PL) er Byggforvaltningens representant og er den administrative leder av prosjektgruppen og byggeprosjektet. Han/hun er ansvarlig for gjennomføring, oppfølging og rapportering innenfor prosjektets avtalte rammebetingelser.

2.3.1 Fullmakt

PL har fullmakt innenfor gjeldende rammer til å binde kommunen ved avtale.

2.4 Byggeier og premissgivere

Stavanger kirkelig fellestråd er byggeier og forvalter for kirkebyggene. Deres representanter vil sammen med representanter fra Byggforvaltning er premissgivere i prosjektet.

2.5 Prosjekteringsgruppen

Prosjekteringsgruppen (PRG) består av de engasjerte ansvarlige og kontrollerende prosjekterende (PRO og KPR) etter forskrift til plan- og bygningsloven.

De engasjerte prosjekterende er kommunens rådgivere og kan ikke påføre kommunen som tiltakshaver forpliktelser uten en spesiell fullmakt til dette.

Sted og prosess	Direktør - Bymiljø og utbygging / Byggherre - Maldokumenter / Gr. 3 - Om prosjektet, krav og organisering	Dokumentkategori	Byggherremal
Gyldighetsområde	Gjelder for bymiljø og utbygging	Siste revisjonsdato	
		Dokumentansvarlig	Alle, Kristin Jensen

2.5.1 Prosjektets prosjekteringsgruppe (PRG)

Funksjon	Firma	Kontaktperson
Prosjektleder (PL)	Museum Stavanger	Britta Goldberg
Prosjekteringsgruppeleder (PGL)	Arkitektkontor Schjelderup og Gram	Per Schjelderup
Arkitekt (ARK)	Arkitektkontor Schjelderup og Gram	Live Gram
Landskapsarkitekt (LARK)	Asplan Viak	Silje S. Kjosavik
Rådgivende ingeniører:		
SHA koordinator prosjektering (KP)	Arkitektkontor Schjelderup og Gram	Per Schjelderup
Ansvarlig søker	Arkitektkontor Schjelderup og Gram	Per Schjelderup
Bygg (RIB)	Multiconsult	Espen Seierstad
VVS (RIV)	ERRIVE	Trond Wold
EL (RIE)	Ekrheim Elconsult	Henrik Ekrheim
Mur (RIMur)	Forsvarsbygg	Espen Marthinsen
Lysdesign	Zenisk	Kristin Bredal
Byggeleder (BL)	Head Energy	Bengt Frantzen

2.6 Prosjekteringsgruppeleder (PGL)

Prosjekteringsgruppeleder (PGL) er Byggeprosjektets representant overfor prosjekteringsgruppen (PG). PGL er koordinator for prosjekteringsfasen (KP) etter byggherreforskriften og i henhold til Arbeidstilsynets forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på byggeplassen.

2.7 Ansvarlig søker

Arkitekten er ansvarlig søker (SØK) etter forskrift til plan- og bygningsloven.

2.8 Byggeleder

Byggeleder (BL) er tiltakshavers representant på byggeplassen, og forestår teknisk og fremdriftsmessig kontroll av byggearbeidene.

Byggelederen har, hvis ikke annet er avtalt, fullmakt til ved bruk av rekvisisjon å bestille arbeider utført. Dette gjelder bare arbeider som ikke kan følge vanlige rutiner.

2.8.1 Fullmakter

Byggeleder (BL) kan innenfor gitt rammer (kr 30.000,-) og etter avtale med byggherre rekvirere igangsettelse av tilleggsarbeider for å sikre byggets fremdrift og kvalitet.

Sted og prosess	Direktør - Bymiljø og utbygging / Byggherre - Maldokumenter / Gr. 3 - Om prosjektet, krav og organisering	Dokumentkategori	Byggherremal
Gyldighetsområde	Gjelder for bymiljø og utbygging	Siste revisjonsdato	
		Dokumentansvarlig	Alle, Kristin Jensen

2.9 Koordinatorer (BHF §13)

2.9.1 SHA-koordinator i prosjekteringsfasen (KP)

Byggherre ved avd. Byggforvaltning har utpekt Arkitektkontor Schjelderup og Gram v/ Per Schjelderup som koordinatorer for prosjekteringsfasen iht. Byggherreforskriftens §13. SHA-koordinator i prosjekteringsfasen (KP)

KP har hatt oppgaver med å koordinere at nødvendige hensyn er tatt til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø under prosjekteringen, og at det er utarbeidet plan som skal ivareta dette under utførelsen. (Ref. BHF §13.)

2.9.2 SHA-koordinator i utførelsesfasen (KU)

Byggherre ved avd. Byggforvaltning har utpekt Metier OEC v/ Espen Kleppa som koordinatorer for utførelsesfasen. KU skal samordne under utførelsen slik at plan og bestemmelser om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø blir ivaretatt, og på vegne av byggherre skal koordinator sørge for nødvendige tiltak (sanksjoner) ved avvik. (Ref. BHF §13.)

Rådgiverne kan ikke påføre byggherren forpliktelser uten spesielle fullmakt til dette.

2.10 Byggefase

I dokumentet «Organisering og krav for byggefasen» er føringer lagt for denne fasen.

3 Evaluering

Byggeprosjekter bruker evalueringsskjemaene som er basert på evalueringsskjemaet fra DIFI for evaluering av gjennomført rådgiveroppdrag og entrepriseroppdrag (vedlegg i dokumentgruppe 1).

Hensikten med skjemaene er å skape økt bevissthet hos Byggeprosjekter, rådgivere og utførende for hvilke krav og forventninger som stilles til en god leveranse og å bidra til forbedringer.

Byggeprosjekter utsteder evalueringen ved avslutning av oppdraget, skjemaet oversendes rådgivere og utførende for eventuelle skriftlige kommentarer inne tre uker.

Evalueringen med eventuelle kommentarer vil brukes av Byggeprosjekter som egen referanse ved tildeling av fremtidige oppdrag. Ved tildeling av nye oppdrag kan Byggeprosjekter med utgangspunkt i en tidligere negativ evaluering be tilbyder dokumentere at påpekte forhold er rettet.